

En dikt i veckan i ett år

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik
- Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Diktens poetiska språk spelar roll för språkförmågan. Om man tränar sig i att förstå dikter blir man också bättre på att förstå andra texter. Förr i tiden skrev folk oftare dikter än berättelser. Om man vill kunna förstå gamla tiders litteratur och tänkande är det bra att träna upp förmågan att läsa dikt.

Poesin utvecklades i nära anslutning till musiken, och än idag är det framför allt till musik som vi hör dikter, men nuförtiden kallas de "låttexter". Att träna diktläsning och diktskrivning hjälper om man själv vill skriva låttexter.

Läraren reflekterar om dikter

Under hela 2018 lade läraren och författaren Björn Koholström aka @BjrnKohlstrom upp #endiktvarjedag på Twitter. Jag tyckte att det var mycket inspirerande att följa och jag bestämde mig för att följa hans initiativ och också publicera #endiktvarjedag. Jag valde att oftast ha någon form av barnperspektiv när jag valde vilka dikter jag skulle publicera. Antingen kunde det vara någon av mina elever, eller andra barn i min närhet, som valt dikten, eller så hade författaren ifråga skrivit specifikt för barn, eller så hade jag bara lust att använda dikten i min egen undervisning på något sätt.

Poesin har en så viktig roll, dels i skolan, många elever älskar att arbeta med poesi, dels för mig själv som kännande, tänkande, läsande och skrivande människa. Under ett helt läsår vill jag presentera en dikt varje vecka på min blogg, i mitt klassrum och i personalrummet (det digitala och det analoga) på min skola. Min förhoppning är att inspirera fler lärare att våga använda poesi i skolan, även om man själv inte är någon van diktläsare. "Poesi är ett språk som talar till hjärtat, som musik. Man kan intuitivt förstå dikter långt innan man förstår en hel bok." Läs mer om mina tankar här: [Tidningen Grundskolan – Poesin öppnar språket](#). Denna text är hämtad från olika inlägg på min blogg: [Hjärtat Skogshaga](#)

Om valet av dikt

Jag fick frågan om jag tänker på något särskilt sätt när jag väljer dikter till #veckansdikt: *Tematisk variation, författarskap, slump, eller på något annat sätt?* Svaret är att jag väljer dikter som jag själv vill använda i min undervisning på låg- och mellanstadiet. Det betyder inte att det enbart är dikter som är skrivna specifikt för barn, men ibland kan det vara så. Jag vill självklart under året ha en bredd bland dikterna, så det kommer att vara både äldre och nyare författare och både kvinnor och män. Det kommer att vara dikter som tar upp olika teman och som sinsemellan är olika i fråga om längd, språk, stilfigurer och innehåll. Allt för att eleverna, kollegorna och jag ska få så stor variation som möjligt och få uppleva det som är så underbart med just poesi: Det kan vara olika och det finns inga rätt eller fel.

Så här berättar jag för eleverna vad en dikt kan vara

- En dikt kan berätta om tankar, känslor, drömmar och händelser.
- Poesi är ett sätt att uttrycka känslor och tankar. Man får skriva och läsa väldigt personligt och individuellt. Det finns inga rätt eller fel.
- En dikt kan ha en handling, men måste inte ha det.
- Dikten kan rimma, men inte alla dikter rimmar.
- En dikt kan vara kort med bara några få rader, eller lång och novelliknande.
- En rad i en dikt kallas för versrad. När man byter versrad får dikten en speciell rytm och betoning.
- Det är vanligt att använda olika stilgrepp, som till exempel bildspråk, liknelser och anaforer.

Så här kan man låta eleverna möta dikten

Vi högläser, reciterar, läser tyst, lyssnar, läser för varandra och för oss själva.

Vi skriver av, skriver om, hittar på och översätter.

Vi pratar om ord, rim, radbrytning, alliteration, anafor och bildspråk.

Vi ritar, målar och väljer foton och bilder till texterna.

Vi tänker, skrattar, förfäras, diskuterar, jämför, gillar, ogillar och skriver till författare.

Vi lär oss.

En uppgift utanför klassrummet – Till eleven

Fråga mamma, pappa eller någon annan vuxen om de har någon dikt, vers eller sångtext som de tycker mycket om. Det kan vara på ditt modersmål eller på svenska.

Fråga också varför personen tycker om just den dikten/versen/sångtexten.

Antingen skriver du ner dikten/versen/sångtexten eller så lär du dig den utantill. Du ska ta med till skolan och läsa upp den för oss andra.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.

Kriterier för bedömning av kunskaper*

Eleven läser bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kommenterar och återger delar av innehållet och visar grundläggande läsförståelse. Eleven för också enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna.

* årskurs 1-3